ઓ. તરીકે અને તાલીમ વાળા શ્રી જાનીની | આવી છે. SANJ SAMACHAR Pg-2 27-9-2007

પાંચ વર્ષમાં કુવામાં પડી જવાના ૪૭ બનાવોમાં ૨૪ સિંહોનો ભોગ

આકસ્મિક મોતને ભેટતા ગીરના સાવજોને બચાવવા કુવા બાંધવાનું બીડુ ઝડપતુ રાજકોટનું ટ્રસ્ટ

૮૭૭૮ ખુલ્લા કુવામાંથી ૧૦૦૦ કુવા બાંધવાનો વાઈલ્ડ લાઈફ કન્ઝર્વેશન ટ્રસ્ટનો ટારગેટ: વનવિભાગ સાથે કરાર; સરકાર કુવા દીઠ ૪૦૦૦ની સહાય આપશે

રાજકોટ, તા.૨૭

એશિયાઈ સિંહોના એક માત્ર ઘર એવા ગીર અભ્યારણની આસપાસના વિસ્તારોમાં ખુલ્લા કુવાઓમાં સાવજોના પડી જવાના અને મરણ પામવાના સંખ્યાબંધ બનાવો અટકાવવા માટે વાઈલ્ડ લાઈફ કન્ઝર્વેશન ટ્રસ્ટે બીડુ ઝડપ્યું છે અને ખુલ્લા કુવા બાંધવાની દિશામાં સૌપ્રથમ પહેલ કરી છે.

રાજકોટના વન્ય પ્રાણીઓએ વાઈલ્ડ લાઈફ કન્ઝર્વેશન ટ્રસ્ટની રચના કરી છે અને ટ્રસ્ટના નેજા હેઠળ ખુલ્લા કુવા બાંધવાની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવશે. ટ્રસ્ટના એકઝીકયુટીવ ડાયરેકટર કિશોરભાઈ કોટેચાએ કહ્યું કે ગીરના જંગલ આસપાસના છ કિલોમીટરના વિસ્તારમાં ૧૦ તાલુકાના ૧૫૮ ગામડાઓ છે અને તેમાં ૮૭૭૮ ખુલ્લા કુવાઓ છે. આ ખુલ્લા કુવાઓમાં આકસ્મિત રીતે પડી જવાને કારણે સાવજો ઉપરાંત દિપડા સહિતના વન્યપ્રાણીઓનો ભોગ લેવાય છે. આ અંગે રાજ્ય સરકાર સમક્ષ વનખાતાથી માંડીને વન્યપ્રાણી સંસ્થાઓએ વખતો વખત ધા નાખી હોવા છતાં સરકાર તરફથી કોઈ નક્કર કાર્યવાહી થઈ નથી. જોકે તેઓએ બીડુ ઉપાડયુ છે તેમાં કુવા બાંધવા માટે ૮૦૦૦ થી ૧૦૦૦૦નો ખર્ચ થાય તેમ છે અને તેમાં રાજ્ય સરકાર ૪૦૦૦નો સહયોગ આપવાની છે.

તેમણે કહ્યું કે વનવિભાગ દ્વારા જ સિંહો પડી જવાના મહતમ બનાવો જ્યાં બને છે તેવા પાંચ સેન્સીટીવ ઝોન નક્કી કરાયા છે અને તે પૈકીના કોટડા, પાલીયા, ચાંચઈ તથા દલખાણીયા ગામોમાં ટ્રસ્ટ દ્વારા કુવા બાંધવાનું શરૂ પણ કરી દીધું છે. બે માસમાં ૧૦૧ કુવા બાંધવામાં આવશે.

કુલ ૮૭૭૮ ખુલ્લા કુવા બાંધવાનો પડકાર મોટો છે અને ૧૦૧ કુવામાં આવી કામગીરી સાવ મામુલી ગણાય છતાં ટ્રસ્ટે ૧૦૦૦ કુવા બાંધવાનો ટારગેટ નક્કી કર્યો છે. ટ્રસ્ટને પર્યાપ્ત સહાય મળી રહે તો આંકડો વધારવાનું [illegible] વિચારશે [illegible]ના પાટીયા મારફત ઓછા ખર્ચની ખાસ ડીઝાઈન તૈયાર કરાઈ છે. જેમે વનખાતાએ પણ માન્ય રાખી છે.

ટ્રસ્ટ સાથે વનવિભાગે ૧૦૧ કુવા બાંધવાના આજે કરાર કર્યા હતા. ધારીના રેન્જ ફોરેસ્ટ ઓફિસર શ્રી અટારા આ તકે હાજર હતા. તેમણે કહ્યું કે છેલ્લા છ વર્ષમાં સિંહોના કુવામાં પડી જવાના ૪૭ બનાવ બન્યા છે. જેમાં ૨૪ સાવજોના મૃત્યુ થયા હતા. જ્યારે ૨૩ને બચાવી લેવાયા હતા.

વન્યજીવો પ્રત્યે જાગૃતિ કેળવવા તથા સંરક્ષણ માટે પ્રોત્સાહન આપવા ટ્રસ્ટ દ્વારા બીટગાર્ડ લેવલના સ્ટાફ આસપાસના ગામોમાં વસતા વિદ્યાર્થીઓ-શિક્ષકો વનવિભાગના અધિકારીઓ, સિંહ વિશે સંશોધન કરનારાઓને એવોર્ડ આપવાની પણ વિચારણા કરી છે જે માટે વનવિભાગ પાસે જરૂરી પરવાનગી માંગવામાં આવી છે.

ટ્રસ્ટના શ્રી કોટેચાએ એમ કહ્યું કે ગીરના જંગલમાં ૨૦૦૦ની વસ્તી ગણતરીમાં ૩૨૭ સિંહ હતા તે સંખ્યા ૨૦૦૫માં વધીને ૩૫૯ થઈ હતી. પાંચ વર્ષમાં ૩૨ સાવજો વધ્યા પરંતુ બેદરકારીને કારણે ૨૪ના મૃત્યુ નિપજ્યા તે ગંભીર બાબત છે. શિકાર જેવા કિસ્સાઓ અટકાવવા મોટો પડકાર છે. પરંતુ કુવામાં પડી જવા જેવો બનાવોમાંથી સિંહોને બચાવવાનું તંત્રના હાથમાં જ છે છતાં તે દિશામાં નક્કર કાર્યવાહી થઈ નથી એટલે ટ્રસ્ટ આગળ આવ્યું છે. શિકાર કેસ જેવા બનાવો પછી અમુક કોર્પોરેટ કંપનીઓ પણ આવી કામગીરી માટે આગળ આવી હતી. પરંતુ કુવા બાંધવાની કામગીરી શરૂ કરનાર ટ્રસ્ટ પ્રથમ હોવાનો દાવો કરવામાં આવ્યો છે.

વન અધિકારી અટકારાએ એમ કહ્યું કે ઈકો ડેવલપમેન્ટ કાર્યક્રમ અંતર્ગત ૭-૮ લાખની વાર્ષિક સહાય મળે છે પરંતુ તેમાંથી હજારોની સંખ્યામાં કુવા બાંધવાનું શકય નથી એટલે ખાનગી સહયોગ અનિવાર્ય છે. ટ્રસ્ટના ડ્રો.એમ.જી.મારડીયા, વિમલ રાવલ, [illegible] દ્રવો[illegible], તુષાર ગોસાઈ, કમલેશ શાહ વગેરે પણ અનઆવુ વખતે હાજર હતા.